

Avge utlåtande till NTM/ELY gällande "Lv 180 Vägplan för Rävsumds nya bro" samt stadens kostnadsandel

714/10.03.01.01/2018

Stadsstyrelsen 21.06.2021 § 168

Beredare**Föredragande**

Teknisk chef Jonas Nylund, tfn 050 428 3774
Stadsdirektör Patrik Nygrén, tfn 040 511 4383
fornamn.efternamn@pargas.fi

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland (NTM-centralen) har i enlighet med lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) utarbetat en vägplan: *Lv 180 Vägplan för Rävsumds nya bro, Pargas*. NTM-centralen begär Pargas stads utlåtande om vägplanen och de anmärkningar som framförts med anledning av den. Anmärkningarna tillställs staden efter att den tid under vilken materialet är framlagt har gått ut i juli, varvid staden kompletterar sitt ställningstagande i augusti.

Samtidigt med vägplanen för Rävsumds nya bro har det utarbetats en vägplan för Hessumds nya bro. NTM-centralen kommer att begära stadens utlåtande också om den planen.

Allmän bakgrund

Både Rävsumdsbron och Hessumdsbron har en mycket stor betydelse för Pargas stad, näringslivet i landskapet, byggnadsindustrin i vårt land (cement) och livsmedelsindustrin (foderkalk). Det bor mer än 15 000 invånare i Pargas och folkmängden fördubblas under sommaren. Pargas är den viktigaste orten ur den växande skärgårdsturismens synvinkel och i Pargas centrum finns en betydande koncentration av byggproduktindustri. Hälften av det cement som används i Finland kommer från Pargas. Broarna utgör den enda vägförbindelsen till orten.

Rävsumdsbron, som är i dåligt skick och har kommit till slutet av sin livscykel, och Hessumdsbron med dålig bärighet behöver förnyas så snart som möjligt. De hastighets- och avståndsbegränsningar som ställts på Rävsumdsbron och som har varit nödvändiga för att bevara denna förbindelse ger upphov till oro, samtidigt som de äter på Pargas attraktionskraft ur nya invånarens och företags synvinkel. Osäkerheten begränsar företagets möjligheter till investeringar.

Arbetet med att utarbeta vägplaner för de stora broarna har pågått parallellt i ett antal år. Den långdragna planeringsprocessen har varit utmanande speciellt för näringslivet, eftersom den har bidragit till att skapa osäkerhet kring framtida lösningar. Det är värt att notera att i förhållande till hur betydelsefulla dessa broprojekt är har mängden respons från invånarna enligt Pargas stads bedömning varit relativt liten, även om det är många som har deltagit i de allmänna mötena för växelverkan.

I statsrådets tredje tilläggsbudget föreslås dock äntligen en finansiering om 128 miljoner euro för broprojekten. Riksdagen beslutar om finansieringen när den godkänner tilläggsbudgeten. Trots att ett egentligt finansieringsbeslut saknats har planeringen lyckligtvis ändå avancerat och Trafikledsverket har bland annat ordnat ett marknadsinformationsmöte om förnyande av Rävundsbron och Hessundsbron 31.5.2021. Staten har som mål att upphandla hela projektet som en entreprenad och staten har gett en uppskattning om att det är administrativt redo att starta byggandet under 2023 och att de nya broarna således skulle byggas under 2023–2026. De befintliga broarna skulle således rivas 2026.

Enligt statens uppfattning är broprojekten s.k. utvecklingsprojekt, medan stadens uppfattning är att det handlar om ersättningsprojekt. Pargas uppfattar det så att de nuvarande broarna ersätts med nya och inga alternativa leder, förbindelser eller andra betydande utvecklingsåtgärder har föreslagits. Detta har betydelse i synnerhet när det gäller hur staden förväntas delta i projektets kostnader. Det är vanligt att staten föreslår en betalningsandel för städerna i utvecklingsprojekten, medan en ersättningsinvestering på statens vägnät ska bekostas av staten. Det har förts förhandlingar om kostnadsfördelningen och den betalningsandel som staden föreslås stå för under ledning av Trafikledsverket under våren.

De preliminära totalkostnaderna för planen för Rävundsbron uppgår till 88 020 300 € (jordbyggnadskostnadsindexet MAKU 101.8 / 2015 = 100, moms 0 %).

NTM-centralen har bett Pargas stad att i sitt utlåtande fästa uppmärksamhet vid frågor som gäller behandlingen av vägplanen och dess innehåll som specificerat i begäran om utlåtande. Pargas stad avger sitt utlåtande om dessa frågor i den ordning som NTM-centralen tar upp dem i sin begäran om utlåtande.

Pargas stad har i enlighet med NTM-centralens begäran tillställt centralen alla nödvändiga utdrag ur alla planer med rättsverkningar som gäller för områdena. Härvid vill staden att det antecknas för kännedom att planläggningsenheten i Pargas stad har utarbetat en ändring av delgeneralplanen både för området vid Rävundsbron och för området norr om Hessundsbron på Kirjalaön för att delgeneralplanen för Kirjalaön inte skulle utgöra ett hinder för godkännande av vägplanerna för broarna eller påbörjande av brobyggena.

Pargas stad konstaterar följande som sitt utlåtande:

NTM-centralen ber Pargas stad meddela eller ta ställning till följande frågor i sitt utlåtande:

- Stadens åtgärder för växelverkan och delgivning (meddelande eller kungörelse om inledande samt framläggande av planen – genomförandesätt och tidpunkter)

Staden har 16.6.2021 på begäran av NTM-centralen lagt ut en kungörelse om framläggande av vägplanen på sin webbplats. Kungörelsen är framlagd under tiden 16.6–21.7.2021.

- Har förverkligandet av målen i den (riksomfattande och) regionala trafiksystemplanen beaktats i vägplanen på kommunens område?

Enligt stadens uppfattning har förverkligandet av målen i trafiksystemplanen beaktats i vägplanen på kommunens område. Rävundsbron är en del av ett regionalt och nationellt betydande trafiksystem och det är ytterst viktigt att åtgärderna i vägplanen genomförs i snabb takt. Vägplanen visar på två alternativa vägdragningar på S:t Karins sida. Det är viktigt att den felande förbindelsen mellan Kirjala och Kurkela byggs samtidigt med Rävundsbron, den kan enligt vägplanen tolkas utgöra den huvudsakliga, ändamålsenliga dragningen. Den kurvradie som vägplanen visar på för den gamla Skärgårdsvägen är däremot oändamålsenlig med tanke på trafikerbarheten, säkerheten och trafikens smidighet.

- General-, detalj- och stranddetaljplaner med rättsverkningar som gäller vid tidpunkten för stadens utlåtande eller som godkänts av fullmäktige samt om planerna överensstämmer med vägplanen. Om det i planläggningssituationen har skett ändringar i den plan som läggs fram för påseende, ombeds staden specificera de ändrade planerna i sitt utlåtande.

Det begärda materialet har redan tidigare tillställts NTM-centralen. De gällande planerna överensstämmer med vägplanen, med undantag av sträckningen för den enskilda vägen Näsuddavägen. I ändringen av generalplanen som trädde i kraft 20.10.2017 anvisas vägsträckningen dock som riktgivande. Staden anser att den nya sträckningen för Näsuddavägen som presenteras i vägplanen är genomtänkt anpassad till omgivningen. Den nya sträckningen motsvarar markägarens önskemål och initiativet till att flytta vägen har kommit från markägaren.

- Ändrar staden nödvändiga planer enligt vägplanen om de inte överensstämmer med varandra?

Stadens uppfattning är att planerna överensstämmer med vägplanen.

- Gör staden upp egna planer för lösningarna och genomförandet av vägplanen samt ansvarar staden för behandlingsprocessen för planerna enligt den tidtabell som genomförandet av projektet förutsätter?

Staden har inga egna planer som hänför sig till vägplanen för objektet.

- Har staden något att anmärka på angående broar, bullerhinder, stödmurar eller andra betydande konstruktioner som ingår i vägplanen?

Staden har inget att anmärka på angående konstruktionerna. Hängbron över Rävundet är ett landmärke som kommer att ersättas med en ny snedkabelbro i stål som blir betydligt större än den gamla bron. Pargas stad anser att det är bra att underfartshöjden höjs (16 m, tidigare 11 m) och att strömningsförhållandena i sundet blir bättre. Att Rävundsbron byggs bredare än den nuvarande bron gör det möjligt att utföra underhållsarbeten på bron så att det stör trafiken på bron mindre än i dagsläget. Pargas anser att den lösningen är bra och nödvändig. Eftersom leden för gång- och cykeltrafik byggs något smalare på brosträckan än på andra ställen, måste särskild uppmärksamhet ägnas åt trafiksäkerheten genom andra åtgärder.

- Tillåter staden följande permanenta åtgärder som föreslås i vägplanen inom sitt detaljplaneområde: placering av överskottsjord, torrlägningsarrangemang, såsom utloppsdikey eller -ledningar?

Enligt den uppgift staden har ingår inte placering av överskottsjord inom detaljplaneområdet i vägplanen. Båda broprojekten kommer att ge upphov till en betydande mängd överskottsjord och det har presenterats riktgivande planer för deponering av den. Det ska avtalas separat med staden eller andra markägare om deponering av jordmaterial, eftervård och ersättningar för dessa. Målet bör vara att massorna ska återvinnas på ett så effektivt sätt som möjligt.

Enligt de prelimära planerna i anslutning till vägplanerna ska överskottsmassorna placeras väster om Skärgårdsvägen i Mossen- och Kärrängsområdet. I Mossenområdet ska stadens arboretum och den särskilda björkdunge som planterats i området som en viltvårdsåtgärd beaktas. Staden anser att överskottsjorden ska utformas och utnyttjas som bullerskydd invid Skärgårdsvägen och att man i första hand ska sträva efter att placera massorna i en sluttning som vetter mot norr sett från masten.

Staden konstaterar i egenskap av markägare till de aktuella områdena att om en eventuell deponering äger rum måste staden få ersättning för åtgärden (förtida avverkning, plantering, förlorat förväntningsvärde och olägenhet till följd av reservering av mark). Staten ska också som en del av projektet svara för att eventuella naturinventeringar görs och att nödvändiga tillstånd för deponering söks samt för att områdena senare landskapsanpassas och planteras. Eventuella vägar som förbättras eller byggs ska överlåtas till staden utan ersättning.

- Tillåter staden att följande åtgärder under arbetet som föreslås i vägplanen vidtas inom stadens detaljplaneområde: placering av omfartsvägar eller trafikarrangemang, användning av vissa gatuförbindelser under genomförandet (osv.)?

Det finns ingen detaljplan i närheten av Rävundsbron.

- Deltar staden i byggnads- och underhållskostnaderna för byggandet av landsvägen på det sätt som presenteras i vägplanens kostnadskalkyl och i förslaget till kostnadsfördelning (1.5T-2)? De totala kostnaderna för projektet har uppskattats till 88 020 300 euro (MAKU-ind. 101.8 / 2015 = 100 = 100, moms 0 %), varav stadens andel föreslås bli 202 800 euro.

Som resultat av förhandlingarna deltar Pargas stad i kostnaderna för Rävundsbrons del med en andel på 202 800 euro.

- Har staden något att anmärka på täktplatser och placeringsområden för väghållningsämnen som behövs under byggandet av landsvägen, dessas vägförbindelser, omfartsvägar, lagerområden eller byggande och/eller användning av enskilda vägar som ligger utanför detaljplaneområdet och som ingår i vägplanen?

Enligt den uppgift Pargas stad har anvisas inga täktplatser eller placeringsområden för väghållningsämnen i planerna. Staden har inget att anmärka på angående de åtgärder och områdesreserveringar under byggtiden som presenteras i planerna. Om åtgärderna och/eller områdesreserveringarna

gäller områden utanför vägområdet ska detta avtalas om separat med markägaren.

- Är staden beredd att utan ersättning överlåta det markområde som staden äger för byggande av landsväg för vägändamål?

Staden överlåter inte markområdet utan ersättning, utan kräver en gängse ersättning för det. Staden är beredd att överväga ett markbyte i samband med landsvägsförrättningen. Eventuella ersättningar ska fastställas vid landsvägsförrättningen.

- Förbinder sig staden till att Trafikledsverket fungerar som byggherre enligt entreprenadavtalet för projektet även i fråga om nödvändiga gatuarangemang som vägprojektet medför?

Ja, det gör den.

- Samtycker staden till att ansvara för drifts- och underhållskostnaderna för den vägbelysning som på statens försorg byggs på detaljplaneområdet, med undantag av motorvägar samt riks- och stamvägar?

Belysningen har inte ingått i förhandlingarna, i planerna föreslås inte att staden skulle ansvara för drifts- och underhållskostnaderna för belysningen.

- Samtycker staden till att ansvara för underhållet av/driftskostnaderna för belysningen, bullerhindren eller delar av dem, landsvägens bakre slänt, planteringarna, miljöbyggande av högre kvalitet än genomsnittet, de undre konstruktionerna för en underfartsbro under en landsväg, den fasta pumpstationen för dräneringsåtgärder för förbindelsen under landsvägen och dess konstruktioner efter att byggnads- eller förbättringsarbetet på landsväg 180 har slutförts och upplåtits för allmän trafik?

I planerna föreslås inte miljöbyggande av högre kvalitet än normalt. Bullerväggarna blir av högre kvalitet än normalt (delvis av glas) och de ska underhållas av staten. Belysningen, bullerhindren och miljöbyggandet har inte ingått i förhandlingarna mellan staten och staden. Pargas ansvarar varken för kostnaderna eller för driften och underhållet av belysningen.

Avslutningsvis

Lv 180 är den enda fasta vägförbindelsen mellan Pargas och fastlandet. Rävundsbron och Hessundsbron är därmed samhälleligt betydelsefulla och eventuella avbrott i deras användbarhet skulle ha betydande negativa konsekvenser på lokal, regional och nationell nivå. Därför är det särskilt viktigt att bereda sig på en situation där broarna eller en av dem är ur bruk. Pargas stad är nöjd med att NTM-centralen upprätthåller och uppdaterar beredskapsplanerna. Skärgårdsvägen är en viktig förbindelseled till skärgården också med tanke på Forsvarsmaktens verksamhetsförutsättningar och förbindelsens användbarhet får inte äventyras.

Bilaga

3 Begäran om utlåtande

Vägplansmaterialet:

<https://vayla.sharefile.eu/share/view/scaf3177243ff41aa998797b611fe9e06/fob5638-6434-4466-a161-2fb6cf04dceb>

Förslag	Stadsstyrelsen avger ovanstående som sitt utlåtande om vägplanen Lv 180 Vägplan för Rävsumds nya bro, Pargas.
Beslut	Förslaget godkändes.
Delgivning	NTM-centralen, Matti Kiljunen, planläggningschef H.S.-L., teknisk chef J.N., näringslivschef T.E., samhällsingenjör M.J.
